

DIENT BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

DBA

Jaarverslag 2009

Bezwaar en beroep

« waakzaam en dienstbaar »

POLITIE

o Kennemerland

• Dienst Bestuurlijke Aangelegenheden

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Overzicht ontvangen en afgehandelde bezwaarzaken
- 3 Opvallende aspecten en ontwikkelingen
- 4 Wijze van afhandeling
- 5 Uitdieping beroepsprocedures
- 6 Sturingsmogelijkheden binnen de diverse werkprocessen.
- 7 Doorlooptijden en kwaliteit van de adviezen van de IBAC
- 8 Jaarverslag van de IBAC en haar aanbevelingen
- 9 Conclusies
- 10 Aanbevelingen

Bijlagen: 1. Overzicht bezwaarzaken 2000 – 2009

2. Afhandelingsoverzicht bezwaren 2009

3. Jaarverslag IBAC 2009

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag bezwaar en beroep 2009 van de politieregio Kennemerland. In dit verslag wordt een overzicht geboden van alle binnengekomen, behandelde en afgehandelde bezwaar- en beroepzaken in het kalenderjaar 2009. Voorts wordt vanuit de Dienst Bestuurlijke Aangelegenheden (hierna: DBA) haar visie gegeven op het zittingsjaar 2009. Het jaarverslag van de Interregionale Bezwarenadviescommissie (hierna: IBAC) is als bijlage bij dit jaarverslag gevoegd. Door capaciteitsgebrek, mede veroorzaakt door een aantal functiewisselingen binnen het secretariaat van de IBAC, verschijnt dit jaarverslag later dan gebruikelijk is.

2. Jaarverslag 2009

In het verslagjaar 2009 zijn in totaal 80 bezwaarschriften binnengekomen. Dit is een stijging ten opzichte van het aantal zaken dat in 2008 is ontvangen (65). Van deze binnengekomen zaken zijn veertien bezwaarzaken doorgestuurd naar een ander korpsonderdeel of bestuursorgaan voor verdere afhandeling (nl. twaalf bezwaren tegen functiewaardering, één bezwaar tegen een mulderbeschikking en één bezwaar tegen sepotgrond).

Van de ontvangen bezwaarzaken zijn in totaal 35 bezwaarzaken in 2009 afgehandeld en zijn 31 bezwaarzaken doorgeschoven naar het volgende kalenderjaar.

Verder waren in dit kalenderjaar 19 bezwaarzaken uit voorgaande kalenderjaren lopend. Van deze oude lichter zijn in dit kalenderjaar 13 bezwaarzaken afgehandeld. Zes zaken (uit 2008) zijn doorgeschoven naar 2010. In bijlage 2 wordt een overzicht weergegeven van alle bezwaarzaken die in 2009 zijn ontvangen en afgehandeld.

Uit het voorgaande blijkt dat 46% van het aantal te behandelen bezwaarzaken niet zijn afgehandeld in 2009, maar zijn doorgeschoven naar 2010. De oorzaak van dit relatief lage afhandelingspercentage heeft vooral te maken met capaciteitsproblematiek als gevolg van functiewisselingen binnen het secretariaat van de IBAC en binnen DBA, wat heeft geresulteerd in een vertraging in de afhandeling van de bezwaarzaken.

3. Opvallende ontwikkelingen

De in 2009 binnengekomen bezwaarzaken zijn bestudeerd, waarbij is gelet op de aard, omvang, inhoud en aantal bezwaarzaken.

Voor wat betreft de interne bezwaren van medewerkers die in 2009 zijn binnengekomen is niet echt een trend of bepaald patroon te ontdekken. Er zijn wel een drietal 'uitschieters' zichtbaar, waarbij meerdere collega's bezwaar hebben aangetekend tegen soortgelijke besluiten.

Bij de externe bezwaren is opgevallen dat een flink aantal bezwaarzaken is gericht tegen informatieverzoeken op grond van de WOB. Deze toename van het aantal WOB-bezwaren was in het voorgaande jaar al merkbaar en heeft zich

in 2009 voortgezet. Daarnaast is een toename te zien van het aantal bezwaarzaken van beveiligingsmedewerkers.

3.1 Bezwaarzaken soortgelijke strekking

In dit kalenderjaar is drie keer door meerdere collega's bezwaar aangetekend tegen besluiten van soortgelijke strekking.

- 5 bezwaarzaken van recherchekundigen tegen het ongewijzigd laten van hun bezoldiging en het toekennen van een jaarlijkse periodiek. Vier van deze bezwaarzaken zijn uiteindelijk niet-ontvankelijk verklaard en een is ongegrond verklaard;
- 8 bezwaarzaken van medewerkers die bezwaar hebben gemaakt tegen het besluit tot verlenging van het BVH-project. De bezwaren waren gericht tegen de wijziging van de functie van Kerninstructeur BVH in die van medewerker van het supportteam, waardoor de waarnemingstoelage schaal 8 is komen te vervallen. Deze bezwaarzaken zijn na bemiddeling uiteindelijk allemaal ingetrokken; en
- 12 bezwaarzaken van medewerkers van Buitenbewaking Schiphol tegen hun functiewaardering. Deze zaken zijn voor verdere afhandeling doorgestuurd naar de heroverwegingscommissie functiewaardering.

3.2 Wet openbaarheid van bestuur

Er is een positieve ontwikkeling te zien voor wat betreft het aantal bezwaarprocedures naar aanleiding van verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: WOB).

De WOB-verzoeken kunnen worden opgesplitst in twee groepen, namelijk burgers die via de WOB zoveel mogelijk politiegegevens proberen op te vragen en burgers die naar aanleiding van een bekeuring informatie opvragen.

3.2.1 Fishfinding van politiegegevens

Bij de eerste groep burgers gaat het voornamelijk om een handvol mensen met een extremistische achtergrond, in rechte vertegenwoordigd door grote adviesbureaus, die informatie opvragen over (straf-)zaken en vuurwapenverlofhouders. Het aantal WOB-bezwaarzaken die betrekking hebben op deze informatieverzoeken is – tot op heden - qua aantal nog vrij beperkt gebleven, maar qua inhoud zijn deze verzoeken verstrekkend en vergen veel capaciteit. De verzochte informatie is namelijk vaak zeer omvangrijk en betreft ook uiterst gevoelige informatie. Het risico van het verstrekken van teveel informatie is dat daardoor het belang van opsporing- en vervolging, alsook het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van derden wordt geschaad. Bij het verstrekken van te weinig informatie bestaat het risico dat de zaak op die grond wordt 'afgeschoten' in bezwaar en beroep. Daarbij moet bij verstrekking ook altijd rekening worden gehouden met precedentwerking.

Deze verzoeken worden vaak bij meerdere politieregio's in het land ingediend. Helaas is tot op heden enige uniformiteit in de afhandeling van deze zaken door de diverse regio's ver te zoeken, wat door de verzoekende partij vaak gebruikt wordt om ons in procedures tegen te werpen (de andere regio's hebben deze informatie wel verstrekt, etc.) wat lopende procedures bemoeilijkt. Vanuit DBA is dan ook ten aanzien van deze zaken verbinding gezocht met de regio's NHN en ZAWA met als doel tijdens deze WOB-procedures gezamenlijk op te trekken en zoveel mogelijk één lijn te volgen. Er wordt inmiddels wel gewerkt aan een betere landelijke coördinatie voor deze landelijke WOB-verzoeken.

3.2.2 Bekeuringen ontduiken

Bij de tweede groep gaat het om burgers die naar aanleiding van een bekeuring informatie opvragen met als doel in die stukken bepaalde vormfouten te kunnen ontdekken zodat ze onder de boete uit kunnen komen. Met name deze groep is de afgelopen jaren explosief toegenomen (2007: 70, 2008: 176 en 2009: 324). Qua inhoud zijn deze informatieverzoeken vrij standaard en qua omvang te overzien. Er wordt vrijwel altijd dezelfde soort informatie opgevraagd (proces-verbaal, foto's overtreding, gegevens geldigheid van meetapparatuur en aktes van bekwaamheid van de desbetreffende verbalisanten).

De bezwaarprocedures die voortvloeien uit deze groep Wob-verzoeken zijn hoofdzakelijk gericht tegen het niet-tijdig nemen van een besluit en het valt op dat in het merendeel van deze procedures het [REDACTED] als gemachtigde optreedt. Hoewel het niet als feit kan worden gepresenteerd, is het sterke vermoeden dat het bij deze gemachtigde eerder gaat om verkrijging van zoveel mogelijk proceskostenvergoeding en niet zozeer om de verzochte informatie zelf. [REDACTED] zit dan ook erg strak op de termijnen, soms zelfs nog vóórdat de wettelijke afhandelingstermijn van het desbetreffende Wob-verzoek is verstreken wordt door [REDACTED] bezwaar ingediend tegen het niet tijdig nemen van een besluit. In één procedure heeft [REDACTED] zelfs hoger beroep ingesteld vanwege proceskosten (deze procedure hebben wij overigens gewonnen).

Ondanks het sterk toegenomen aantal informatieverzoeken is het aantal Wob-bezwaarzaken met betrekking tot bekeuringen in 2009 gedaald. Aanvankelijk bleek het lastig om de diverse stukken binnen de wettelijke afhandelingstermijn bijeen te zoeken en de verzoeken tijdig af te handelen. Echter, als gevolg van een aantal verbeteringen in het besluitvormingsproces, is het nu mogelijk het merendeel van de Wob-verzoeken binnen de wettelijke termijnen af te handelen. Hierbij moet worden gedacht aan het ontwikkelen van een duidelijk werkproces voor de afhandeling van deze informatieverzoeken. Daarbij is ook gebruik gemaakt van standaardbrieven ter verbetering van de doorlooptijden en prioritering op basis van procesrisico.

Ook is geanticipeerd op informatieverzoeken en is strak gestuurd op communicatie tussen behandelaars van verkeershandhaving en DBA. Dit proces en deze communicatie verloopt heel erg goed, zoals ook blijkt uit de cijfers.

Er wordt nu gewerkt aan een Boetevolgsysteem. Met dit systeem kunnen burgers in het vervolg alle stukken die ten grondslag liggen aan hun boete zelf

via internet opvragen. Als dit boetevolgsysteem operationeel is, zal het op termijn naar verwachting resulteren in een aanzienlijke afname van het aantal Wob-verzoeken met betrekking tot deze mulderbeschikkingen. Wat ook een positief effect zal hebben op het aantal bezwaarzaken.

3.3 Beveiligingsmedewerkers

Tot slot valt nog op dat, van het aantal bezwaarzaken dat in 2009 door externen is ingediend (26), een relatief groot deel van de bezwaarzaken (9) afkomstig is van beveiligingsmedewerkers die bezwaar maken tegen een intrekking of weigering van toestemming op grond van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus. Dit betreft een stijging ten opzichte van voorgaande jaren (2007: 2 en 2008: 4). Wat de oorzaak is van deze stijging is niet duidelijk. Noodzaak tot strakkere sturing lijkt voor deze categorie bezwaarzaken niet nodig, daar de besluiten binnen de wettelijke afhandelingstermijnen worden genomen en de bestreden besluiten ook qua inhoud goed in elkaar zitten. Van de 8 bezwaarzaken is alleen één bezwaar uiteindelijk gegrond verklaard.

4. Afgehandelde bezwaarzaken

Van de bezwaarzaken die in 2009 zijn binnengekomen zijn 35 bezwaarzaken in 2009 afgedaan door een intrekking of besluit op bezwaar. Daarnaast zijn in 2009 nog 13 bezwaarzaken uit 2007 en 2008 afgedaan.

Van de totaal 48 afgedane zaken zijn 14 bezwaarzaken ingetrokken. Elf van deze bezwaren zijn naar aanleiding van bemiddelingsgesprekken ingetrokken. In drie gevallen zijn de bezwaren ingetrokken na afgifte van een gewijzigd besluit, waarmee tegemoet is gekomen aan het bezwaar. Er zijn 21 bezwaarzaken afgedaan na advisering door de IBAC. Voorts zijn 13 bezwaarzaken zonder tussenkomst van de IBAC door het korps zelf afgedaan.

4.1 Bezwaarzaken voorgelegd aan IBAC

Ten aanzien van de bezwaarzaken die ter advisering aan de IBAC zijn voorgelegd, zijn de volgende adviezen uitgebracht:

1. 5 gegrond
2. 4 deels gegrond en deels ongegrond
3. 7 ongegrond
4. 5 niet-ontvankelijk

Ad 1) Advies gegrond:

In drie van deze bezwaarzaken heeft de korpsbeheerder conform het advies van de IBAC het bezwaar gegrond verklaard. In de andere twee bezwaarzaken is de korpsbeheerder echter contrair gegaan aan het advies van de IBAC. Deze zaken worden hieronder nader uitgewerkt.

Beide zaken waarin de korpsbeheerder contrair is gegaan betreffen Wob-zaken waarbij casusspecifieke gegevens uit de politiesystemen is opgevraagd.

De IBAC heeft – in overeenstemming met de huidige jurisprudentielijn van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State - geadviseerd beide bezwaren gegrond te verklaren.

Door de korpsbeheerder is besloten deze bezwaren in het kader van een proefproces ongegrond te verklaren. De reden van afwijking ligt in de wens om ten aanzien van deze Wob-verzoeken een principiële uitspraak te krijgen van de rechter. Het gaat hier vooral om de reikwijdte van de Wet politiegegevens (hierna: WPG) ten opzichte van de Wob. In de rechtspraak wordt nu een zeer beperkte invulling gegeven aan het begrip politiegegeven in de zin van de WPG, waarbij te weinig rekening kan worden gehouden met de subjectieve voorkennis van verzoekers, met alle risico's van dien. In beide zaken is beroep ingesteld door de verzoekende partij. Het beroep is in beide zaken nog lopend.

Ad 2) Advies deels gegrond en deels ongegrond:

Alle adviezen van de IBAC het bezwaar deels gegrond en deels ongegrond te verklaren zijn overgenomen door de korpsbeheerder.

Ad 3) Advies ongegrond:

In drie zaken is de korpsbeheerder contrair gegaan aan het advies de bezwaren ontvankelijk en ongegrond te verklaren. Hieronder worden deze drie zaken nader uitgewerkt. De overige adviezen van de IBAC tot ongegrondverklaring van het bezwaar zijn door de korpsbeheerder overgenomen.

Casus verlaging rang

In één zaak was het bezwaar gericht tegen een brief waarin aan de bezwaarde is medegedeeld dat hij – in overeenstemming met wat is aangegeven in een eerder afgegeven besluit - met terugwerkende kracht zal worden ingedeeld in zijn oude salarisschaal en dat hij conform de desbetreffende beslissing is geplaatst in een functie waaraan een lagere salarisschaal is gekoppeld, wat als gevolg heeft dat zijn lagere rang gehandhaafd blijft.

Wat betreft de ontvankelijkheid heeft de IBAC overwogen dat het besluit om de rang van brigadier te handhaven niet in een eerder besluit aan de orde is gekomen en dat met de bestreden brief een nieuw rechtsgevolg in het leven is geroepen. Volgens de IBAC diende deze brief te worden aangemerkt als een besluit in de zin van de AWB. Door de korpsbeheerder is echter

besloten het bezwaar toch niet-ontvankelijk te verklaren, omdat de brief geen zelfstandig rechtsgevolg heeft daar het slechts mededelingen doet over de werking van een eerder genomen besluit.

Er is vervolgens beroep ingesteld tegen dit besluit en uiteindelijk heeft de rechtbank ook besloten dat het bezwaar ten onrechte niet-ontvankelijk is verklaard.

Vervolgens is door de korpsbeheerder via een gewijzigd besluit op bezwaar – conform het IBAC-advies – het bezwaar ontvankelijk en ongegrond verklaard. Hierbij is bepaald dat handhaving van de lagere rang van de medewerker, gelet op de functie waarin hij is geplaatst en wat is bepaald in het Besluit Rangen Politie, terecht is geweest.

Tegen dit besluit is door bezwaarde beroep ingesteld, omdat artikel 64 BARP en het Besluit Rangen Politie volgens hem conflicteren en artikel 2 van het Besluit daarom buiten toepassing zou moeten worden gelaten. Dit keer is het korps door de rechtbank in het gelijk gesteld en is het beroep ongegrond verklaard.

Casus beveiligingsmedewerker

De tweede zaak betrof een bezwaar van een beveiligingsmedewerker tegen de onthouding van toestemming voor het verrichten van beveiligingswerkzaamheden. De IBAC heeft geadviseerd het bezwaar ontvankelijk en ongegrond te verklaren. De IBAC heeft daarbij overwogen dat bezwaarde als belanghebbende in de zin van de Awb diende te worden aangemerkt. De korpsbeheerder kon de IBAC volgen in haar conclusie dat bezwaarde als belanghebbende in de zin van de Awb diende te worden aangemerkt, maar besloot toch tot niet-ontvankelijk verklaring van het bezwaar vanwege het ontbreken van procesbelang.

De aanvraag is door het beveiligingsbedrijf gaandeweg de procedure ingetrokken, waardoor het belang van bezwaarde bij herroeping of het nemen van een nieuw besluit bij gegrondverklaring van het bezwaar geheel is komen te vervallen.

Er is door bezwaarde geen beroep ingesteld tegen dit besluit.

Casus buitenfunctiestelling

In de laatste zaak kon een medewerker zich niet vinden in zijn buitenfunctiestelling. Ten tijde van het bezwaar was de buitenfunctiestelling inmiddels al geëindigd. De IBAC heeft geadviseerd het bezwaar wel ontvankelijk en ongegrond te verklaren, omdat de medewerker belang heeft bij een inhoudelijke beoordeling. Dit, vanwege het beschadigende effect van de buitenfunctiestelling, het hieraan ten grondslag liggende oordeel over zijn functioneren en de eventuele doorwerking hiervan op vervolgbesluiten. De korpsbeheerder heeft uiteindelijk geoordeeld het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren vanwege het ontbreken van procesbelang.

Ad 4) Advies niet-ontvankelijk:

Al deze adviezen tot niet-ontvankelijkverklaring van de bezwaren zijn overgenomen.

4.2 Bezwaarzaken door korps zelf afgedaan

De bezwaarzaken die zonder tussenkomst van de IBAC zijn afgedaan zijn als volgt afgedaan:

1. 3 gegrond
2. 1 deels gegrond, deels ongegrond
3. 1 ongegrond
4. 8 niet-ontvankelijk

Dit zijn allemaal minder complexe zaken, waarvan op basis van de feiten en de aangedragen bezwaren duidelijk is welk besluit genomen dient te worden. Zo waren tien van deze bezwaarzaken gericht tegen besluiten op informatieverzoeken op grond van de WOB of de WPG, waarvan de helft van de bezwaren was gericht tegen het niet tijdig nemen van een besluit (zgn. fictieve weigering).

4.3 Bezwaren top 5

Voor een volledig overzicht van het aantal binnengekomen en afgehandelde bezwaarzaken op zaaksniveau wordt verwezen naar bijlage 2 bij deze notitie.

De top 5 van het soort bezwaren dat in 2009 is ingediend en behandeld bestaat uit:

1. Wob-verzoeken, inclusief fictieve weigering (15)
2. Functiewaardering medewerkers BBS (12)
3. Weigering/intrekking toestemming Wpbr (9)
4. Medewerkers BVH-project (8)
5. Bezoldiging recherchekundigen (7)

5. Beroepsprocedures

Uit de bezwaarzaken die in 2009 zijn afgedaan zijn in totaal 7 beroepsprocedures voortgevloeid, waarvan 2 zaken betrekking hebben medewerkers van onze politieregio en 5 op informatieverzoeken op grond van de WOB.

Drie van deze zaken zijn in het voorgaande al uitgewerkt in paragraaf 4.1 (Ad 1 en Ad 3, eerste casus). De overige zaken worden hierna nader uitgewerkt.

Wob-procedures

Het geschil in de drie overige Wob-procedures ging uitsluitend nog om toekenning van een proceskostenvergoeding, waarbij de verzoekende partij in twee zaken door de rechtbank in het gelijk is gesteld. In één zaak heeft de rechtbank het beroep van de verzoekende partij ongegrond verklaard, waarna de verzoeker tegen deze uitspraak in hoger beroep is gegaan. In hoger beroep heeft de Raad van State de uitspraak van de rechtbank uiteindelijk bevestigd en is het korps in het gelijk gesteld.

Casus ongeschiktheidsontslag

De laatste casus betreft een zaak van een medewerkster. Zij was met ingang van [REDACTED] aangesteld als aspirant politiemedewerker. Deze medewerkster is in 2007 eervol ontslag verleend wegens ongeschiktheid voor de dienst gedurende de initiële opleiding. In bezwaar is het bestreden besluit gehandhaafd. In beroep heeft de rechtbank het bestreden ontslagbesluit vernietigd, waardoor de aanstelling weer is komen te herleven. Tegen deze uitspraak heeft de medewerkster verder geen hoger beroep ingesteld, waardoor het in rechte is komen vast te staan. Er was sprake van een tijdsverloop tussen ontslag en vernietiging van het ontslag in beroep van ruim elf maanden. Door de medewerkster is vervolgens beroep ingesteld tegen de 'herleefde aanstelling. Het geschil in beroep ging over de huidige (naar mening van de medewerkster te lage) inschaling en haar recht op vakantiedagen over de periode tussen het ontslag en de herleving van de aanstelling van de medewerker. De rechtbank heeft het beroep voor wat betreft de salarisontwikkeling gedeeltelijk gegrond verklaard in zoverre dat de medewerkster pas in aanmerking komt voor inkomenscompensatie als zij haar opleiding met goed gevolg heeft afgerond. Ten aanzien van de niet-genoten vakantiedagen is het beroep gegrond verklaard en moest de medewerkster alsnog de kans worden geboden de niet-genoten vakantie-uren op te nemen dan wel haar voor de desbetreffende uren financieel te compenseren.

6. Sturingsmogelijkheden werkproces bezwaar- / beroep

DBA dient ervoor te zorgen dat de werkprocessen bezwaar- en beroep zo efficiënt en effectief mogelijk zijn ingericht en zij bewaakt de kwaliteit ervan. Het werkproces is in de afgelopen jaren op een aantal punten al aangepast met het oog op verbetering van de doorlooptijden.

Daarnaast is voor de cluster een rol weggelegd om de diverse actoren (o.m. lijnchef, PMA, IBAC, betrokkenen) gedurende een bezwaar- of beroepsprocedure te sturen door signaleren, adviseren en aanspreken. Dit ter voorkoming van onnodige procedures en ter bevordering van een voortvarende afhandeling van procedures.

6.1 Sturing op preventie procedures

Vanuit het oogpunt 'voorkomen is beter dan genezen' dienen zoveel mogelijk onnodige bezwaarprocedures te worden voorkomen aan de hand van signalering en advisering in de besluitvormingsfase. Hier speelt een goede communicatie tussen de diverse partijen een belangrijke rol. Het is hierbij van belang om betrokkenen tijdig te informeren over de ophanden zijnde besluitvorming, maar ook gaandeweg een bezwaar- of beroepsprocedure zoveel mogelijk te proberen met partijen in overleg te treden ter voorkoming van verdere procedures. Dit voorkomt achteraf onnodig tijdverlies en frustratie. Hoewel hier in de praktijk wel al veel aandacht aan wordt besteed, blijft dit een punt dat constante aandacht vergt. Vooral bij besluitvorming, waarbij de consequenties van de besluiten meerdere collega's of zelfs organisatieonderdelen kunnen raken, is het uit preventief oogpunt van belang dat DBA vroegtijdig bij de besluitvorming wordt betrokken en overleg plaatsvindt met PMA en leidinggevendenden.

Er wordt binnen onze regio nog steeds zoveel mogelijk gestuurd op het voorkomen van onnodige procedures. Deze werkwijze heeft vooral bijgedragen aan het intrekken van een aantal bezwaarschriften. Momenteel wordt meer gestuurd op preventie door middel van signalering en advisering door DBA in besluitvormingsfase ter voorkoming van bezwaarprocedures en een afname van het aantal bezwaarschriften.

Ten aanzien van landelijke- en regionale ontwikkelingen, waaronder de komst van het Landelijk Functiehuis Nederlandse Politie en de op handen zijnde reorganisatie, probeert DBA via structureel en adhoc overleg met PMA's, leidinggevendenden en beleidsmedewerkers meer grip op deze ontwikkelingen te krijgen.

6.2 Sturing op doorlooptijden

De sturing op de doorlooptijden in bezwaar- en beroepsprocedures was, is en blijft een 'hot issue'. Zeker nu de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen in werking is getreden is het van belang dat de bezwaarzaken binnen de wettelijke afhandelingstermijnen worden afgedaan. Gelet op de mogelijke financiële consequenties van deze wet is de doelstelling voor de tijdige afhandeling van zaken in 2009 aangescherpt van 70% naar 85%.

De wettelijke afhandelingstermijnen in bezwaarprocedures zijn met de inwerkingtreding van de Wet dwangsom per 1 oktober 2009 weliswaar iets verruimd, maar het blijkt vooral voor de meer complexe bezwaarzaken toch lastig binnen de wettelijke termijn een besluit op het bezwaar af te geven. Er zijn al maatregelen getroffen ter verbetering van het werkproces (o.m. standaardisering van verdaging- en opschorting van afhandelingstermijnen) waardoor de doelstelling van 85% haalbaar zou moeten zijn.

Dit neemt echter niet weg dat een constante sturing nodig is op:

- het daadwerkelijk gebruiken van de wettelijke opschortingsmogelijkheden,
- het tijdig inplannen van bezwaarzaak op een zitting,
- sturen op tijdige aanlevering van adviezen en besluiten, etc.

Hoewel het tijdigheidspercentage van de afhandeling van bezwaarzaken ten opzichte van voorgaande jaren aanzienlijk is gestegen (2007: 22%, 2008: 23%, 2009: 55%) is de huidige doelstelling helaas nog niet behaald. Vooral door de eerder gememoreerde capaciteitsproblemen.

Naar verwachting zal het tijdigheidspercentage het komende kalenderjaar weer een stijgende lijn laten zien. Echter, omdat een aantal 'oude zaken' uit de kalenderjaren 2008 en begin 2009 in dat kalenderjaar zijn afgedaan zal het tijdigheidspercentage vermoedelijk nog niet uitkomen op de gewenste 85%. Zoals reeds aangegeven worden de eenvoudige zaken (de zgn. 'kennelijke' zaken en zaken waarbij bezwaarde partij heeft aangegeven af te zien van een hoorzitting) niet eerst voorgelegd aan de IBAC voor advisering, maar door het korps zelf afgedaan. Deze manier van afhandelen versnelt de afhandelingstermijn en heeft daarmee een gunstig effect op de doorlooptijden.

Verder wordt momenteel de mogelijkheid van 'ambtelijk horen' verkend, omdat deze vorm van horen gunstig kan zijn voor de doorlooptijden. Er hoeft dan niet een hele commissie ingeschakeld te worden voor een zaak. Er wordt onderzocht wanneer en in welke situaties van deze mogelijkheid gebruik gemaakt zou kunnen worden en wat voor voor- en nadelen dit met zich mee brengt.

7. Doorlooptijden advisering IBAC

De kwaliteit van de verslagen van de hoorzittingen en de adviezen van de commissie is goed. Ook is het behandelen van de zaken ter zitting voortvarender en aanzienlijk beter verlopen in vergelijking met voorgaande jaren.

De doorlooptijd van de besluitvorming in bezwaar, waaronder de advisering, blijft echter een aandachtspunt. Het is in 2009 regelmatig voorgekomen dat interne termijnen voor de advisering werden overschreden (in ongeveer 30% van het aantal bezwaarzaken waarin door de IBAC is geadviseerd is buiten de afgesproken termijn van 4 weken advies uitgebracht). DBA stuurt ook op verbetering van deze interne doorlooptijden door aanspreken en tijdig rappelleren bij het secretariaat. Inmiddels is verbetering merkbaar.

8. Jaarverslag en aanbevelingen IBAC 2009

In het IBAC-reglement is bepaald dat de IBAC aan het eind van ieder kalenderjaar verslag opmaakt van alle bezwaarzaken die in het voorgaande jaar door de commissie zijn behandeld. De IBAC is met ingang van 1 september 2008 in de plaats gekomen voor de drie tot dan toe afzonderlijk fungerende bezwarenadviescommissie (hierna: BAC) van NHN, ZAWA en Kennemerland.

Om organisatorische redenen heeft de IBAC gekozen om voor het onderliggende kalenderjaar nog per politieregio een afzonderlijk verslag op te stellen. Het is echter de bedoeling dat in het vervolg een jaarverslag zal worden opgesteld voor de drie regio's gezamenlijk.

In het jaarverslag van de BAC over het kalenderjaar 2008 is het aantal bezwaarzaken dat is ontvangen in de periode van 1 september 2008 tot en met 31 december 2008 niet opgenomen. Daarom heeft de IBAC ervoor gekozen om deze bezwaarzaken alsnog apart in dit jaarverslag op te nemen.

De IBAC heeft de korpsbeheerder de volgende aanbevelingen gedaan:

1. Zoveel mogelijk proberen procedures (deels) te voorkomen dan wel in te perken door met betrokkene(-n) in gesprek te gaan;
2. Voortzetten huidige lijn die door de korpsen wordt gehanteerd, waarbij ze de bezwaren die overduidelijk niet-ontvankelijk zijn (de zgn. 'kennelijke-zaken') zonder advisering door de IBAC zelf afdoen;
3. Meer oog voor het tijdig indienen van verweer en stukken door het korps;
4. Na verstrijken termijn voor indienen aanvullende gronden – ook al zijn gronden niet aangevuld - bezwaar inplannen op zitting;
5. Letten op motivering primaire besluiten, omdat deze soms nog te mager is; en
6. Hanteren beknopter feitenweergave en -standpunten van partijen in adviezen IBAC.

Vanuit DBA worden deze aanbevelingen ondersteund.

9. Conclusie

Ten opzichte van 2008 is in dit kalenderjaar sprake van een stijging van het aantal bezwaarzaken. Als gevolg van capaciteitsproblemen is een vertraging opgetreden in de besluitvorming en is een aanzienlijk deel van het aantal bezwaarzaken doorgeschoven naar het volgende kalenderjaar.

Er wordt binnen onze regio nog steeds zoveel mogelijk gestuurd op het voorkomen van onnodige procedures, wat ook effectief is gebleken in diverse bezwaarprocedures, gelet op het aantal intrekkingen. Er wordt nu meer gestuurd op preventie. De rol van 'bewaker' van het gehele werkproces ligt op dit vlak bij DBA.

Er is sprake van een aanzienlijke stijging van het tijdigheidspercentage. De doorlooptijd van de besluitvorming in bezwaar blijft toch nog aandacht vergen.

Hiervoor dient strakker te worden gestuurd op procedurele zaken als verdagen en/ of opschorten van termijnen en tijdig aanleveren van adviezen en besluiten. Er wordt nu onderzocht in hoeverre het ambtelijk horen tot een verbetering in het werkproces zou kunnen leiden.

De kwaliteit van de advisering door de IBAC is goed, maar de tijdigheid van de advisering vergt nog verbetering.

